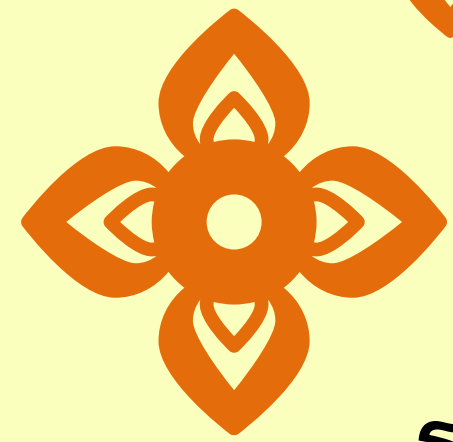




รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สำนักรกลอน สำนักรจรส
เรียนรู้วรรณคดีผ่านโครงงาน

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย

ครูผู้สอน ครูวิชุดา กลิ่นจงกล

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา

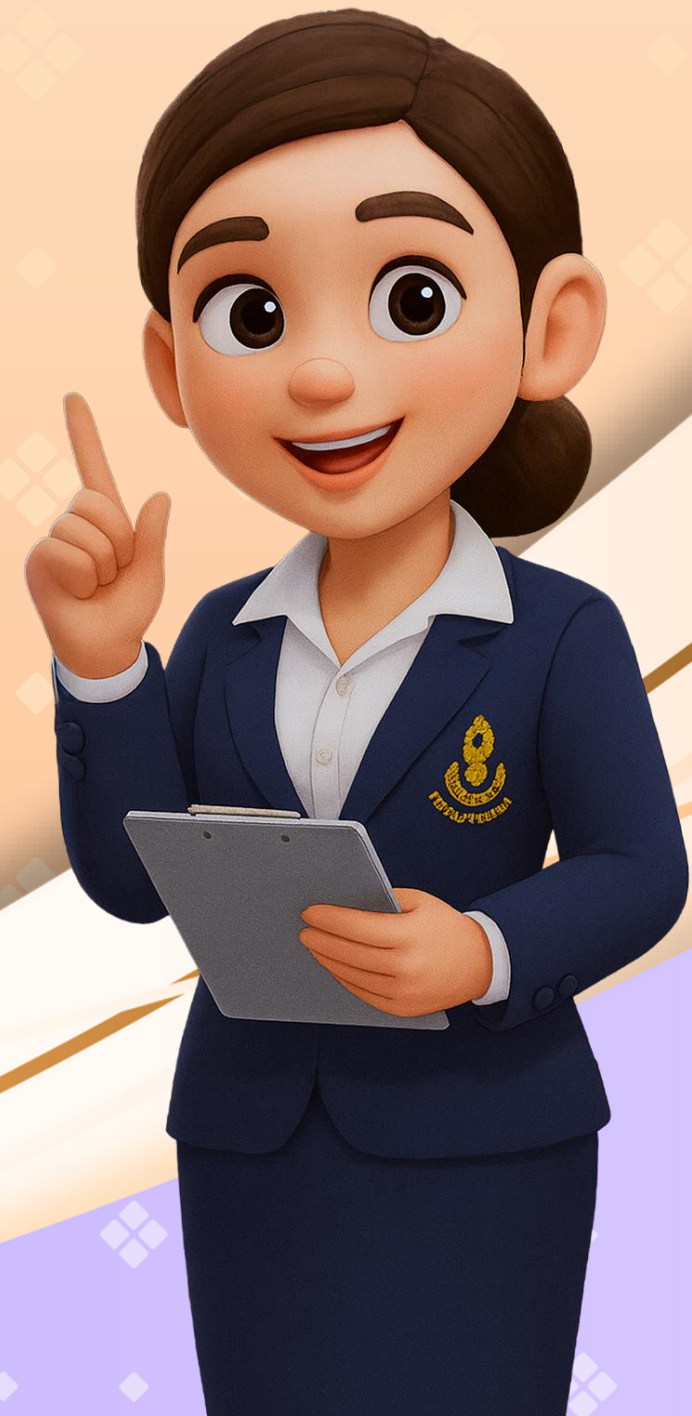
เข้าใจความหมาย



จุดประสงค์การเรียนรู้



๑. อธิบายลักษณะและความหมายของคำซ้ำได้
๒. สร้างและใช้คำซ้ำในประโยคเพื่อสื่อความหมายได้
อย่างเหมาะสม
๓. สะท้อนคุณค่าของคำซ้ำ และส่งเสริมการใช้
ภาษาไทยอย่างถูกต้อง



คำถามชวนคิด



นักเรียนเคยได้ยินคำซ้ำคำไหนบ้างใน
ชีวิตประจำวัน เช่น จากที่บ้าน เพื่อน ฯลฯ
ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในชั้นเรียน



ศึกษาใบความรู้

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา
เข้าใจความหมาย





ใบความรู้

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย



ใบความรู้เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สำนักรกลอน สำนักรวจรส เรียนรู้วรรณคดีผ่านโครงงาน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของคำซ้ำ

คำซ้ำ หมายถึง คำที่ประกอบด้วยคำเดียวกัน ๒ คำ ในการเขียนจะใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) เขียนแทนคำที่ซ้ำ

ลักษณะความหมายของคำซ้ำ

๑. มีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น
เด็ก ๆ น่ารักทุกคน
สาว ๆ ที่บ้านทำงานกันเก่ง
ยายมีความสุขที่อยู่กับหลาน ๆ
เขามีเงินเป็นล้าน ๆ
๒. มีความหมายอ่อนลง เช่น
เขาแต่งตัวเหมือนสาว ๆ
เขาใส่เสื้อสีขาว ๆ
ฉันรู้สึกคล้าย ๆ จะเป็นไข้
๓. มีความหมายเน้น เช่น
ที่นี่ขายแต่ของแพง ๆ
เดินเร็ว ๆ เดี่ยวไม่ทันงาน
กินอาหารมัน ๆ อาจจะให้อ้วน
๔. มีความหมายไม่เจาะจง เช่น
เย็น ๆ ฉันจะไปซื้อของ
วันแรก ๆ เขามีอาการหนักมาก
เวลาเรียนหนังสือเขาชอบนั่งที่หลัง ๆ
๕. มีความหมายแยกเป็นส่วน ๆ เช่น
เขาจัดข้อมูลลงเป็นช่อง ๆ
เธอควรทำงานให้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ
เราควรพิจารณาเป็นประเด็น ๆ
๖. มีความหมายต่อเนื่องกันเป็นหลายครั้ง เช่น
ฉันคิด ๆ ดูแล้วก็อยากเรียนต่อ
นั่ง ๆ นอน ๆ อยู่ก็เบื่อจึงอยากจะทำงานบ้าง
ฉันเขียน ๆ จนไม่มีอะไรจะเขียนแล้ว



ใบความรู้

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เล่นคำ เข้าใจความหมาย



คำซ้ำที่เป็นสำนวน

คำที่มีรูปซ้ำบางคำ เช่น ตื้อ ๆ ไหน ๆ เฉย ๆ ไป ๆ มา ๆ ุง ๆ ปลา ๆ เปลี่ยนความหมายจากคำเดิมไปเป็นสำนวน เช่น

รถแล่นมาดี ๆ แล้วเครื่องก็ดับไปตื้อ ๆ

ตื้อ ๆ แปลว่า โดยไม่ทราบสาเหตุ

ไป ๆ มา ๆ เราก็ได้มาเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน

ไป ๆ มา ๆ แปลว่า ในที่สุด

ไหน ๆ คุณก็มาที่บ้านเราแล้วก็ควรพักสักวันสองวัน

ไหน ๆ แปลว่า เมื่อเป็นดังนี้แล้ว

เขาพูด ๆ อยู่แล้วก็หยุดไปเฉย ๆ

เฉย ๆ แปลว่า โดยไม่รู้เหตุผล โดยไม่มีสาเหตุ

(จากหนังสือวิวิธภาษา หน้า 73-76)

ความหมายของคำซ้ำ



คำซ้ำ หมายถึง คำที่ประกอบด้วย
คำเดียวกัน ๒ คำ ในการเขียนจะใช้
เครื่องหมายไม้ยมก (๓) เขียนแทนคำที่ซ้ำ



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๑. มีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น

เด็ก ๆ น่ารักทุกคน

สาว ๆ ที่บ้านทำงานกันเก่ง

ยายมีความสุขที่อยู่กับหลาน ๆ

เขามีเงินเป็นล้าน ๆ



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๒. มีความหมายอ่อนลง เช่น

เขาแต่งตัวเหมือนสาว ๆ

เขาใส่เสื้อสีขาว ๆ

ฉันรู้สึกคล้าย ๆ จะเป็นไข้



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๓. มีความหมายเน้น เช่น

ที่นี้ขายแต่ของแพง ๆ

เดินเร็ว ๆ เดี่ยวไม่ทันงาน

กินอาหารมัน ๆ อาจจะทำให้อ้วน



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๔. มีความหมายไม่เจาะจง เช่น

เย็น ๆ ฉันจะไปซื้อของ

วันแรก ๆ เขามีอาการหนักมาก

เวลาเรียนหนังสือเขาชอบนั่งที่หลัง ๆ



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๕. มีความหมายแยกเป็นส่วน ๆ เช่น

เขาจัดข้อมูลลงเป็นช่อง ๆ

เธอควรทำงานให้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ

เราควรพิจารณาเป็นประเด็น ๆ



ลักษณะความหมายของคำซ้ำ



๒. มีความหมายต่อเนื่องกันเป็นหลายครั้ง เช่น

ฉันทิต ๑ ดูแล้วก็อยากเรียนต่อ

นั่ง ๑ นอน ๑ อยู่ก็เบื่อจึงอยากจะทำงานบ้าง

ฉันทเขียน ๑ จนไม่มีอะไรจะเขียนแล้ว



คำซ้ำที่เป็นสำนวน



คำที่มีรูปซ้ำบางคำ เช่น ดื้อ ๆ ไหน ๆ
เฉย ๆ ไป ๆ มา ๆ งู ๆ ปลา ๆ เปลี่ยน
ความหมายจากคำเดิมไปเป็นสำนวน เช่น



คำซ้ำที่เป็นสำนวน



รถแล่นมาดี ๆ แล้วเครื่องก็ดับไปดี้อ ๆ

ดี้อ ๆ

แปลว่า

โดยไม่ทราบสาเหตุ

ไป ๆ มา ๆ เราก็ได้มาเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน

ไป ๆ มา ๆ

แปลว่า

ในที่สุด



คำซ้ำที่เป็นสำนวน



ไหนด ๆ คุณก็มาถึงบ้านเราแล้วก็ควรพักผ่อนวันสองวัน

ไหนด ๆ แปลว่า เมื่อเป็นดังนี้แล้ว

เขาพูดอยู่แล้วก็หยุดไปเฉย ๆ

เฉย ๆ แปลว่า โดยไม่รู้เหตุผล โดยไม่มีสาเหตุ



ลงมือทำ จดจำได้



กิจกรรมรายบุคคล

นักเรียนทำใบงานเรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์
ภาษา เข้าใจความหมาย โดยให้นักเรียนเลือก
คำซ้ำพร้อมระบุลักษณะความหมายของคำซ้ำ
จากนั้นนำไปแต่งประโยคให้สมบูรณ์





ใบงาน

เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย



ใบงานเรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สำนึกกลอน สำนึกจรส เรียนรู้วรรณคดีผ่านโครงงาน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ถ้อยคำซ้ำ เสน่ห์ภาษา เข้าใจความหมาย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำซ้ำพร้อมระบุลักษณะความหมายของคำซ้ำจากนั้นนำไปแต่งประโยคให้สมบูรณ์

ข้อที่	คำซ้ำที่เลือก	ลักษณะความหมายของคำซ้ำ	แต่งประโยค
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			
๗			
๘			
๙			
๑๐			

คะแนน

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม.๑/..... เลขที่.....

คำถามชวนคิด



นักเรียนคิดว่าคำซ้ำมีบทบาทในการสื่อ
ความหมายอย่างไร และเพราะเหตุใด
การใช้คำซ้ำจึงช่วยให้ภาษาไทยมีความ
ไพเราะและเข้าใจง่ายมากขึ้น



คำถามชวนคิด



เฉลย คำซ้ำช่วยเน้นย้ำความหมายให้ชัดเจน เช่น “เร็ว ๆ” แสดงความเร่งด่วน หรือ “เบา ๆ” สื่อถึงความสุภาพ นุ่มนวล นอกจากนี้ยังช่วยสร้างจังหวะ และเสียงที่ฟังรื่นหู เช่น “ค่อย ๆ เดิน” ทำให้ภาษาไทยดูละเมียดละไมและไพเราะมากขึ้น ทั้งยังสื่ออารมณ์หรือความรู้สึกได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น





คำไหน ใช้ถูก



ชะอุม



ชอุม





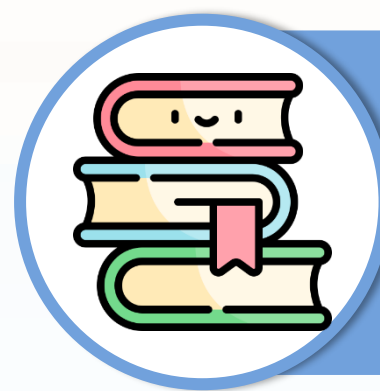
ช่อม



- (๑) [ชะ-] ว. ชุ่ม, สดชื่น, เช่น เขียวช่อม
- (๒) ว. ชุ่มด้วยละอองน้ำจนเห็นเป็นเม็ดกลุ่ม
หรือมีดมัว เช่น ท้องฟ้าช่อม.

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/> พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

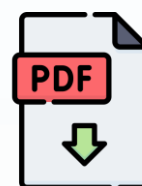




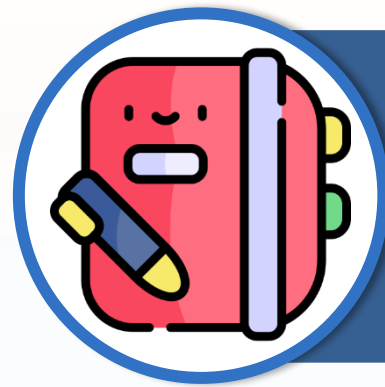
บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

คิดเป็น ทำได้ เขียนโครงการ
อย่างสร้างสรรค์ (๑)

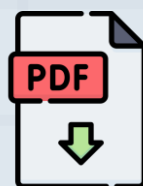


ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑



สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้เรื่อง คิดเป็น ทำได้ เขียนโครงงาน
อย่างสร้างสรรค์ (๑)
๒. ใบงานเรื่อง คิดเป็น ทำได้ เขียนโครงงาน
อย่างสร้างสรรค์ (๑)



ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑